

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 5. oktobra 1881.

Obseg: Odprto pisemce našim gorenjskim gospodarjem! — Na česa pri odgoji kmečke mladine treba dandanes najbolj paziti? (Konec.) — Pivo — najbolja in najcenejša pomoč zoper polže slinarje na vrtih in poljih. — Gospodarske novice. — Obvarovati goveda in ovce, da ne zbolijo za vrančnim prisadom. — Železo se podražuje. — Avstrijska deželska banka in njeni najnovejši sklepi in njena razna podjetja. (Konec.) — Zborovanje šolskih društev: „Vdovskega učiteljskega društva“, „Slovenskega učiteljskega društva“ in „Narodne šole“ v Ljubljani. — Gozdovi, lov in ribarstvo v rumunskih transilvanskih Alpah. — „Spisje v ljudski šoli“. — Krištof Kolumb — za svetnika posvečen. — Spomini. — Mnogovrstne novice. — Deželni zbori. — Naši dopisi. — Novi čar.

Gospodarske stvari.

Odprto pisemce

našim gorenjskim gospodarjem!

V Kranji imate ta mesec dvakrat ugodno priliko videti lepo govejo živino žlahnejših plemen, pa tudi še kaj več veselega doživeti.

V pondeljek 10. dne t. m. dopoludne pripelje odbornik družbe kmetijske g. Lasnik nekoliko juncev in telic žlahnega Belanskega (Möllthaler) plemena, na Koroškem z državno podporo nakupljenih, ki se bodo po licitandi prodajali, morebiti pa pridejo tudi še od neke druge strani Belanska goveda na prodaj.

Na sv. Lukeža dan, to je, 18. dne t. m., kakor v današnjem „Oglasniku“ berete, je pa velika razstava goveje živine različnih plemen, pri kateri bode tudi iz državne podpore 18 premij (in morebiti še dvoje družih premij) razdeljenih. Tù imate tedaj vi, gospodarji, ki ste si uže kaj dobrega blagá priredili, priliko lepo pokazati svoje blagó svetu in pa čast doživeti, da z očitno pohvalo tudi premijo dobite. Al še več je na tej razstavi za celó našo deželo ležeče. Sl. ministerstvo kmetijstva je namreč z dopisom od 26. septembra naznanilo podpisanemu odboru, da pride k tej razstavi tudi iz Gorice gosp. profesor Fr. Povše, vodja slovenskega oddelka deželne kmetijske goriške šole, v živinoreji jako izveden mož, da bode vsled ministerkega naročila ogledal v razstavo pripeljana gorenjska goveda in potem na Dunaj poročal, kako stojimo dandanes z govedorejo na Kranjskem in ali je uže očitno napredek videti ali ne. Kakor tedaj vidite, je čast naših gospodarjev zastavljena ta dan. Rešite jo! Naj tedaj nikdo nemarno doma ne ostaja ta dan, kdor ima uže kaj dobrega blagá v svojem hlevu, da bode sl. ministerstvo zvedelo, da denarna podpora, ki jo za pospeh živinoreje daje uže več let, ni zavržena, ampak naložena na dobre obresti ne samo na korist Vašo, temuč tudi na korist in čast celi kranjski deželi!

Gospodarje pa, ki mislijo kako govedo v razstavo pripeljati, opozorujemo še posebno na to, da si oskrbijo od svojega župana spričevalo, v katerem je potrjeno, da so najmanj uže pol leta lastniki

tiste živine, za katero želijo premijo dobiti. Tako veljavno spričalo morajo seboj prinesiti in ga izročiti dotični komisiji, sicer ne morejo deležni postati nobene premije.

V imenu centralnega odbora c. k. družbe kmetijske:
Dr. Jan. Bleiweis.

Na česa pri odgoji kmečke mladine treba dandanes najbolj paziti?

Spisal Anton Derganc.

(Konec.)

Z ljudsko šolo na kmetih sklene kmečki otrok pa tudi svoja šolska leta, izpustnica mu je potem edina svedočba, s katero se more spričati, da obiskoval je kedaj šolo. „Pa vsaj brati, pisati in računati uče se otroci povsod enako, naj bode uže v mestih ali pa na deželi“, zavriniti bi nas zamogel zopet drugi. To je istina, črke in številke so povsod enake, ali uže pri prvem podučevanju črk in številk moramo ozir jemati na deco, katero imamo ravno pred seboj.

V ljudski šoli na deželi poslužili se bodemo vseh družih pomožnih stvari, ako hočemo otroke soznati s to ali z uno črko, kakor v mestih, isto tako ne bomo pri nazornem nauku na kmetih govorili o rečeh, o katerih otrok še pojma nima, nazorni nauk soznati mora otroke na deželi s kmečkim orodjem, s kmečkim pohištvom in sploh s tacimi rečmi, ki vidijo jih otroci v kmečki hiši, v hlevu, na njivi, v vinogradu itd. Na ta način morajo se tudi drugi predmetje podučevati. Učitelj mora toraj uže v mladih otročjih srcih ljubezen in veselje do kmečkega stanu vcepiti. On mora pri vsaki priložnosti osobito pa pri šolskih slovesnostih, navduševati otroke za kmetijski stan, ter pripovedovati jim, koliko spremenilo se je pri kmetijskem stanu od tistega časa, ko odpravila se je tl. ka in to vse v prid in pravi korist kmeta; kmet postal je potem prost, sam svoj gospodar — on je postal sam svoje sreče kovač. Zraven naj omeni se pa, da prosta volja se mora modro in pametno voditi, kmet samemu sebi prepuščen ni mogel in tudi danes ne more nikogar v kmetiji posnemati, sedaj mora sleherni kmetovalec zemljo prav dobro sam